T.C
BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI

SAYI : B.02.1-HM.0.KAF 01.02/54555-10 19.04.01* 31798
KONU: Yazılı Soru Önergesi.

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı

İLGİ: 29.03.2001 tarih ve 9654 sayılı yazınız

İlgide kayıtlı yazınız konusu, Konya Milletvekili Sn. Veysel Candan tarafından gönderilen 7/3887 ve Ankara Milletvekili Sn. Saffet Arıkan Bedük tarafından gönderilen 7/3900 ve 7/3901 numaralı soru önergelerine ilişkin cevaplar ekte yer almaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

Dr. Kemal Derviş
DEVLET BAKANI

Ek: 6

7/3887

281

Konya Milletvekili Sn. Veysel Candan tarafından gönderilen 22.03.2001 tarih ve 7/3887-9565 sayılı soru önergesine ilişkin cevap:

Soru 1: Hazine para ihtiyacını karşılamak için zaman zaman borçlanmaya gitmektedir. Son olarak 20 Mart 2001 tarihinde yapılan borçlanma ile ilgili olarak satılan Hazine bonoları hangi kurum ve kuruluşlar tarafından satın alınmıştır?

Cevap 1: 20.03.2001 tarihli ihalede satılan Hazine Bonosuna ilişkin alıcılara göre dağılımı gösteren tablo aşağıda yer almaktadır.

KURULUŞ ADI	SATILAN NET (Trilyon TL)
I-BANKALAR	**2.105,3**
II- DİĞER (Aracı kurum, sigorta şti.)	**253,1**
III- KAMU	**925,5**
IV- ŞAHISLAR	**1,9**
GENEL TOPLAM:	**3.285,9**

Soru 2: İhaleye gelen teklifin borçlanmanın çok üzerinde olduğu (en az üç kat) ifade edilmektedir. Sizce bunun sebebi nedir?

Cevap 2: 20.03.2001 tarihinde gerçekleştirilen 98 gün vadeli, 27.06.2001 itfa tarihli Hazine Bonosu ihalesine net 5.481 trilyon TL. tutarında teklif gelmiştir. 22.12.2000 tarihinde ilan edilen Ocak-Mart 2001 dönemi "Nakit Yönetimi ve Borçlanma Programı" piyasada yaşanan gelişmeler ve beklentilere paralel olarak revize edilerek 19.03.2001 tarihinde kamuoyuna duyurulmuştur. Bu doğrultuda Hazine Müsteşarlığı tarafından 20.03.2001 tarihinde 98 gün vadeli Hazine Bonosu ihalesi yapılacağı ve bu ihalede 2.500-3.500 trilyon TL arasında satış yapılacağı ilan edilmiştir. Önceki "Çoklu Fiyat İhale" yönteminden farklı olarak bu ihalede "Tek Fiyat İhale Sistemi" ile ihraç yapılacağı da duyurulmuş ve tek fiyat ihale sisteminde, yatırımcıların, ihaleye katıldıkları fiyat (faiz) ne olursa olsun ihalede senet almaya hak kazandıkları takdirde, bu senetleri Hazine'ce ihalede kabul edilen en yüksek faiz (en düşük fiyat) üzerinden alacakları konusunda bilgi verilmiştir.

Bu ve bundan önceki tüm ihalelere ilişkin duyurularda, borçlanılacak miktarların alt ve

üst limitleri ilan edilmekte ve ihale katılımcıları Hazine'nin borçlanacağı miktar, piyasada öngördükleri gelişmelere bağlı beklentileri, diğer yatırım alternatiflerine ilişkin öngörüler gibi birçok unsuru dikkate alarak ihaleye teklifte bulunmaktadır.

Soru 3: Bu borçlanma rakamı (bileşik faiz %193) sizce yüksek değilmidir?

Cevap 3: 20/03/2001 tarihli ihalede 98 günlük dönem faizi %33,65 ve yıllık bileşik faiz ise %193,71 olmuştur Bu ihalede 2.500 ile 3.500 trilyon TL arasında satış yapılacağı duyurulmuş ve söz konusu ihalede ortalamadan ve kamuya satışlar hariç 2.189 trilyon TL. tutarında satış gerçekleştirilmiştir. Hazine'nin 21.03.2001 tarihinde piyasaya yaptığı itfa toplamı ise net 2.968 trilyon TL olmuştur. Hazine ihalelerde borçlanacağı miktarları gelir ve harcama tahminlerine göre belirlediği nakit ihtiyacı ve itfa tutarlarını göz önüne alarak belirlemektedir.

Bilindiği gibi Kasım 2000 ve Şubat 2001 tarihlerinde mali sektörde ortaya çıkan dalgalanmalar ve bankacılık sektöründe yaşanan gelişmelerle birlikte kamu bankaları ve Tasarruf Mevduat Sigorta Fonu kapsamındaki bankaların nakit ihtiyaçları piyasalarda artan oranda olumsuz etki yaratmıştır. Bununla birlikte kurun dalgalanmaya bırakılmasından sonra ortaya çıkan belirsizlik ve yükselen enflasyon beklentisi gibi unsurlar faiz oranlarına risk primi olarak yansımış, ve Hazine borçlanma maliyetini yükseltmiştir. Bu sebeple söz konusu dönemde yapılan ihalelerde oluşan faizler bu gelişmeleri yansıtmaktadır.

Soru 4: Bu rakamlarla borçlanmaya devam edilirse, enflasyonu düşürmek mümkün müdür?

Cevap 4: Açıklanan yeni ekonomik programın en önemli hedeflerinden bir tanesi kamu finansman dengesini bir daha bozulmayacak bir şekilde güçlendirmektir.Yıl sonunda TEFE'deki artışın %57,6 TÜFE'deki artışın ise %52,5 olması beklenmektedir. Programın temelini oluşturan "Mali Sektörün Yeniden Yapılandırılması"na yönelik önlem ve düzenlemeler ile bankaların sağlıklı bir yapıya kavuşturulması; kamu ve TMSF kapsamındaki bankaların nakit ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik operasyonlar neticesinde kamu finansmanı üzerindeki yükün zamanla azaltılması planlanmaktadır. Kamu borç stokundaki artışın kontrol altında tutulabilmesi için faiz dışı harcamalarda azami tasarrufun ve disiplinin sağlanması faiz dışı bütçe fazlasının artırılması ile birlikte tüm bu önlemler Hazine borçlanmasını daha sağlıklı bir yapıya kavuşturacak ve enflasyonun düşürülmesi hedefine de hizmet edecektir.

Soru 5: Son borçlanma üç ay vadeli yapıldığına göre, üç ay sonra bu borçları

7/3887

283

nasıl ödemeyi düşünüyorsunuz?

Cevap 5: Söz konusu ihaleye ilişkin itfa, 27.06.2001 tarihinde olup toplam 4.391,6 trilyon TLdir. Hazine bu itfa da dahil olmak üzere yılın geri kalan kısmında, önceki dönemlerde itfalarının belli bir oranında borçlanma politikasından vazgeçerek piyasa koşullarının elverdiği ölçüde, açıkladığı minimum miktarları, faiz dışı fazla ve dış borç imkanlarını da dikkate alarak haftalık düzenli ihaleler yoluyla itfalarını karşılayacaktır. Bu kapsamda Hazine sadece itfa tarihlerinde değil her hafta yapacağı düzenli ihaleleri aylık olarak kamuoyuna duyurmaya devam edecek; piyasalarda güvenin yeniden oluşturulması ile birlikte ve piyasadaki gelişmelere bağlı olarak borçlanma programı üçer aylık olarak açıklanacaktır.